

Detail hodnocení

Název projektu	Prevence kulturou
Registrační číslo projektu	CZ.03.03.01/00/23_057/0004248

Kód hodnotitele

Pořadí hodnocení	3
Kolo hodnocení	Hodnocení žádosti o podporu
Fáze hodnocení	Věcné hodnocení
Datum hodnocení	25. 2. 2024
Status	Vyhověl
Soubor kritérií	OPZ+_VH_sociální inovace_ projekt v inkubační fázi
Finalizováno	Ano
Platný	Ano
Výsledek (v bodech)	50,00
Počet hodin	
Arbitr	Ne
Opravný hodnotitel	Ne

Popis hodnocení

Komentář k hodnocení Hodnotící komise považuje projektovou žádost za částečně problematickou. Na jedné straně oceňuje orientaci na relevantní problém, dobrý vhled žadatele do problematiky i orientaci mezi relevantními aktéry a směr řešení skrze přenos zahraničního modelu. Na druhé straně však HK shledává, že žadatel neplánuje testovat model dostatečně široce, aby získal vhled na to, za jakých kontextuálních podmínek českých škol je mechanismus intervence funkční, dílčí problém je v neadekvátnosti rozpočtu na kulaté stoly.

Po zvážení pro a proti, včetně dalších problémů uvedených u jednotlivých kritérií, HK doporučuje projekt k podpoře, a to za následujících podmínek a doporučení:

Podmínka realizace:

Upravit popis realizace KA 2 tak, že testování modelu proběhne minimálně na osmi bězích po cca 15 dětech, a to minimálně ve čtyřech různých školách (tedy např. dva běhy po 15 ve čtyřech školách, nebo jeden běh po 15 dětech v osmi školách), a to tak, aby bylo vyzkoušeno více variant náboru a spolupráce se školou v závislosti na zkušenostech z prvních běhů.

Doporučení HK:

- Prostředky na kulaté stoly (dle popisu KA3) se HK jeví jako nadhodnocené a doporučila by část z nich následně využít k zajištění zdrojů pro rozšířené testování.
- Změnit zaměření evaluace tak, aby hlavní jednotkou analýzy byla škola a výzkum zkoumal podmínky, za kterých lze model smysluplně zakomponovat do širšího systému péče o psychosociální pohodu dětí. Pokud se chce žadatel věnovat i samotným efektům na jednotlivé děti, měl by tak činit především formou hloubkových případových studií v rámci kvalitně provedené Theory-based impact evaluation (Pawson&Tilley, Yin a také Schneider a Rohlfing mohou být vhodným metodologickým vodítkem).
- Zajistit, aby na vývoji vzdělávacího programu pro lektory i samotného programu Kreativního hraní participovali vysoce erudovaní zástupci kreativních terapií.

Odkazované zdroje

CHEN, Huey T., 2014. Practical Program Evaluation: Theory-Driven Evaluation and the Integrated Evaluation Perspective. 2nd edition. Los Angeles: SAGE Publications, Inc. ISBN 978-1-4129-9230-5.

PAWSON, Ray a Nick TILLEY, 1997. Realistic Evaluation [online]. Los Angeles, London, New Dehli, Singapore, Washington DC: SAGE Publications [vid. 2022-04-14]. ISBN 978-0-7619-5009-7. Dostupné z: <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/realistic-evaluation/book205276>

SCHNEIDER, Carsten Q. a Ingo ROHLFING, 2013. Combining QCA and Process Tracing in Set-Theoretic Multi-Method Research. Sociological Methods & Research [online]. 42(4), 559–597. ISSN 0049-1241. Dostupné z: doi:10.1177/0049124113481341

YIN, Robert K., 2013. Case Study Research: Design and Methods. B.m.: SAGE Publications. ISBN 978-1-4833-2224-7.

Hodnotící komise doporučuje projekt k podpoře po zapracování podmínky uvedené výše. Maximální doporučená výše dotace činí 3 452 680 Kč.

Poznámka k výsledku

Kritéria hodnocení

Kritérium	Funkce	Vyhověl	Minimum bodů	Maximum bodů	Způsob hodnocení	Min. bod. hranice	Počet bodů	Deskriptor	Odůvodnění	Relevantní
1. Potřebnost	K	Ano	7,50	30,00		0,00	15,00			Ano

1.1. Znalost problému a cílové skupiny a potřebnost nového řešení; Hodnoceno je doložení závažnosti problému, znalost stávajících způsobů řešení, cílové skupiny a jejich potřeb. Z doložených dat vyplývá potřebnost a relevantnost navrženého nového řešení pro CS.	K	Ano	7,50	30,00		15,00	15,00	dostatečné	Žadatel chce pracovat v problémové oblasti duševního zdraví dětí, kde jsou problémy zjevné, závažné a věrohodné. Na obecné úrovni má velmi dobře zmapovanou situaci a orientuje se v síti aktérů, kteří v problémové oblasti působí. Žadatelova řešerše dosavadního poznání o vlivu podpory uměleckého vyjádření dětí na jejich psychický stav je příkladná. Slabiny ve znalosti problému a cílové skupiny však narůstají s tím, jak se blížíme k situaci, ve které chce žadatel působit – k otázce, jak funkčně žadatelovu praxi začlenit do prostředí českých škol. Ve výčtu příčin řešeného problému HK postrádá ty, které jsou spojené s „kulturou školních ekosystémů v ČR“ ve smyslu kvality vztahů ve školním prostředí, které nesouvisí pouze s „vyvíjením tlaku neodpovídajícího věku a duševním schopnostem“ ale i s absencí cílené kultivace vzájemného laskavého respektu a péče o skupinovou dynamiku ve třídách (není čas, pracovníci škol nedisponují relevantními dovednostmi). Otázkou pak je, zda a do jaké míry jsou české školy (ve vyšším měřítku) v budoucnu schopné se k plánovanému nástroji připojovat a účinně jej začlenit. Žadatel v projektu uvádí pět CS, které po formální stránce odpovídají tomu, co chce žadatel v projektu dělat, avšak žadatel neprokázal, že by měl dobrý vhled do situace některých klíčových z nich (především rodičů a samotných dětí). V KPZ sice ukazuje určitý základní vhled do situace škol a odborných pracovníků, ale z informací vyplývá spíše, že žadatel sice tuší, že podmínky, ve kterých chce působit, jsou složité, ale neukazuje takové vhledy, ze kterých by vyplývalo nadějně pochopení toho, co je potřeba pro úspěch v tomto prostředí. Tomu odpovídají i provedené rozhovory, které působí spíše formalistním dojmem, kdy žadateli šlo o to, splnit podmínku provedení rozhovorů, ale nelze poznat, že šlo současně o rozhovory provedené tak, aby byly užitečné. CS jsou kvantifikovány pouze v rámci projektu, chybí obecná kvantifikace a také nějaká vnitřní struktura CS v rámci ČR, což však není úplně zásadní. Žadatel popisuje, jakým způsobem budou jednotlivé CS v rámci projektu zapojeny a jaký z toho budou mít užitek. Není ale jasné, zda skutečně dochází k „párování potřeba-saturace“ (a při realizaci může docházet k nemilým překvapením).	Ano
2. Účelnost	K	Ano	7,50	30,00		0,00	15,00			Ano

2.1. Cíle a zlepšení; Hodnocena je vhodnost nastavení cílů a potenciální dopad řešení.	K	Ano	7,50	30,00		15,00	15,00	dostatečné	<p>Vize snažení žadatele je jasná a jejím naplněním by občané ČR bezesporu profitovali. Relativně jasné popsání jsou i cíle na úrovni tohoto projektu. Aktivita projektu samy o sobě jsou zvoleny v zásadě vhodně, avšak jsou poměrně málo vysvětlené. HK v navrženém způsobu řešení shledává dva související a poměrně závažné problémy. Zaprvé, žadatel se značně soustředí na samotné přenesení (a úpravu) existujícího modelu práce s dětmi z Dánska do ČR. HK souhlasí s žadatelem, že toto není triviální, přesto je toho názoru, že toto je ta snazší část úkolu. Nejde jen o to, jestli vytvořený model bude působit dobře i na české děti, ale mnohem náročnější úkol je nalézt způsob, jak model funkčně začlenit do realit českých škol. Zde HK považuje za nedostatečné, že žadatel chce zkusit program realizovat pouze ve dvou školách, což neposkytne dost empirického materiálu k pochopení toho, co vše je potřeba ošetřit, aby dobře proběhla komunikace s rodiči, fungoval nábor dětí, aby byl model dobře propojen do práce dalších osob ve škole, kterých se dotýká péče o duševní zdraví a pohodu dětí atd. Současně není jasné, jak může probíhat nějaký iterativní vývoj intervence (především částí před a po samotné přímé práci s dětmi), pokud bude v každé škole jen jeden běh. Zadruhé, a souvisí to s předchozí výtkou, se nejvíce jako vhodně nastavená evaluace. Ta je koncipována především jako dopadová s jednotkou analýzy dítě (pozorování 60 dětí před-po) a s absencí srovnávací skupiny. Přitom sám žadatel upozorňuje na to, že intervence samotná je relativně slabá a očekává, že „výsledky proto nebude možné považovat za statisticky významné“. Proč to pak žadatel chce vůbec dělat? Mnohem užitečnější by bylo mít vyčleněné evaluační kapacity na řešení nepředvídatelných problémů během realizace (Developmental evaluation, viz Chen), případně zvolit jako klíčovou jednotku analýzu školu resp. jednu skupinu realizace modelu (za jakých okolností to dobře funguje v kontextu školy), případně se soustředit na kauzální otázky typu „jak/proč“ (a nikoliv v kontextu této intervence neřešitelné kauzální otázky typu „nakolik“), tedy skutečnou evaluaci vedenou teorií (Enlightenment approach, viz Chen), například v duchu Realistické evaluace (viz Pawson & Tilley), což ovšem vyžaduje spíše než plošný sběr dat skrze dotazníky, hloubkové případové studie a především skutečně robustní teorii. Detailnější šetření na úrovni jednotlivých žáků a jejich rodičů je smysluplné provést pouze v rovině testu evaluačních nástrojů, v případě že by žadatel v budoucnu plánoval robustnější kvaziexperimentální design evaluace se skutečnou ambicí na</p>	Ano
--	---	-----	------	-------	--	-------	-------	------------	---	-----

									identifikaci míry kauzálního efektu na psychosociální situaci dětí. Dílčí a odstranitelné problémy jsou v i harmonogramu – kdy např. nelze očekávat, že v září bude možné vést šetření v rodinách dětí, které budou do kroužku chodit až v únoru dalšího roku - těžko lze očekávat, rekrutaci rodin s takovým předstihem.	
3. Efektivnost a hospodárnost	K	Ano	3,75	15,00		0,00	7,50			Ano
3.1. Efektivita projektu a rozpočet; Hodnoceno je efektivní a hospodárné použití zdrojů s ohledem na plánované a potřebné výstupy projektu.	K	Ano	3,75	15,00		7,50	7,50	dostatečné	Výše rozpočtu v zásadě odpovídá ambici a délce předloženého projektu a respektuje limity jednotkových cen. Z žádosti samotné není zjevné, že by žadatel v rámci projektu dokázal pro své snažení mobilizovat i další zdroje, což by omezovalo jeho efektivitu, avšak z osobní účasti jasně vyplynula schopnost žadatele mobilizovat dobrovolnickou práci. Formálně je rozpočet rozepsán na jednotlivé KA. Z nastavení KA plyne, že poměrně velká část rozpočtu je věnována analytickým fázím projektu a málo přímému testování v terénu. Na úrovni jednotlivých KA je rozpočet částečně problematický. Např. obsahem KA 3 je pouze realizace tří kulatých stolů, přesto jsou zde přímé náklady kalkulovány na úrovni 504 300 Kč, tedy 168 100 Kč za jediný kulatý stůl. Vzhledem k nedostatečně širokému vzorku zapojených škol (jak je diskutováno i u jiných kritérií) HK požaduje, aby testování modelu proběhlo minimálně na osmi bězích po cca 15 dětech, a to minimálně ve čtyřech různých školách (tedy např. dva běhy po 15 ve čtyřech školách, nebo jeden běh po 15 dětech v osmi školách), a to tak, aby bylo vyzkoušeno více variant náboru a spolupráce se školou v závislosti na zkušenostech z prvních běhů. Pro zajištění zdrojů na toto rozšířené testování HK doporučuje, aby žadatel snížil rozpočet alokovaný na KA 3 na 90 000 Kč a uspořeno část (414 300 Kč v přímých nákladech) přesunul do KA 2 (konkrétně KA 2.3).	Ano
4. Proveditelnost	K	Ano	6,25	25,00		0,00	12,50			Ano

4.1. Způsob zapojení aktérů do vývoje řešení; Hodnocen je aktivní způsob zapojení cílové skupiny do projektu.	K	Ano	3,75	15,00		7,50	7,50	dostatečné	Žadatel má dobrou orientaci v relevantních aktérech, plánuje je zapojit do vývoje a testování modelu, avšak popis tohoto zapojení je poměrně povrchní a omezuje se často na deklaraci, že „budeme úzce spolupracovat“. Konkrétnější metodologii participativní spolupráce žadatel neuvádí. Problematická je také, jak bylo uvedeno u předchozích kritérií, malá ambice žadatele, kdy chce testovat model pouze ve dvou školách, což mu neumožní lépe prozkoumat situaci více aktérů a její pravděpodobnou kontextuální diverzitu na úrovni jednotlivých škol. Hlubkové rozhovory byly provedeny se školním psychologem, umělcem a rodičem (což odpovídá sdělení žadatele, stran CS, že "další komunikace má probíhat s rodiči, školními psychology, výchovnými poradci či pedagogickými pracovníky ŠPP). Nicméně hlavní CS projektu jsou děti od 6. třídy výše, které vykazují známky duševních a psychosociálních potíží, jsou ohroženy školním neúspěchem nebo jiným znevýhodněním. Jedná se tedy o děti ve věku od cca 12 do 15 let. V pasáži 1.1 KPZ (Vyjádřete výše popsanou oblast jednou větou (z pohledu lidí, kterých se týká) žadatel píše: "My děti získáváme hlavně informace, ale potřebujeme pomoci s tím, jak si máme sebe všimnout – jak se cítíme ve svém těle – jak si s těmi pocity máme poradit – jak můžeme tyto pocity sdělit, abychom je mohly sdílet s kamarády a blízkými a bylo nám dobře. A o tom je projekt Prevence kulturou." Toto "sdělení dětí" se ale v rámci předloženého projektu (včetně KPZ) neopírá o žádné reálné zjišťování názorů či autentických potřeb zástupců hlavní cílové skupiny projektu (žáci osmých či devátých tříd jsou rozhodně plnohodnotnými respondenty). Během osobní účasti žadatel prokázal, že je v kontaktu s touto cílovou skupinou, přesto některé otázky přetrvávají. V popisu KA žadatel uvádí např. že: „žáci budou vybráni ve spolupráci s pedagogy, sociálními pedagogy, metodiky prevence a školními psychology. Jejich zapojení do projektu bude intenzivně diskutováno s rodiči. Tyto děti budou absolvovat hodinu programu 1x týdně po dobu 16 týdnů. Zkoumal ale žadatel, jak se k takové možnosti staví samotné děti? Počítá např. s přirozeným odporem či studem dospívajících? Pro příklad: děti a mladiství, kteří ve školním prostředí zažívají neúspěch a negativní zpětnou vazbu ze strany vyučujících, mají minimální chuť setrvávat v prostředí (a tedy účastnit se "kroužku" přímo ve škole), které je "nositel" této zkušenosti. Jsou tato rizika reálně vnímána?	Ano
---	---	-----	------	-------	--	------	------	------------	--	-----

4.2. Kapacity a přístup k řešení; Hodnocen je potenciál žadatele pro realizaci a udržení inovačního řešení.	K	Ano	2,50	10,00		5,00	5,00	dostatečné	Potenciál žadatele pro realizaci a udržitelnost inovačního řešení je přiměřený, lze ocenit jeho praktické zkušenosti v oblasti kreativních aktivit včetně práce s cílovou skupinou, živou vazbu na významné systémové hráče a znalost celkového kontextu, dobře se orientuje v relevantní literatuře a plánuje se dále vzdělávat. Současně HK upozorňuje na riziko nižší zkušenosti (a vzhledu) týkající se práce přímo ve školním prostředí, které je od oblasti zájmových činností značně odlišné a generuje různorodé překážky a úskalí. Méně zřetelné jsou kapacity a schopnosti týmu v tom, jak iterativním způsobem, postupy vycházejícími z designu služeb, postupně vyvíjet řešení za skutečné hluboké participace cílových skupin. Patrná je i nezkušenost ve spolupráci s evaluací, která v podobě předkládané žadatelem není do řešení projektu příliš užitečně zakomponována. Dále je zde otázka stran odbornosti žadatele ohledně celého spektra plánovaných aktivit. Z KPZ vyplývá, že zaměření a zkušenosti žadatele jsou koncentrovány do oblasti dramatické. V kontextu křehké CS dětí a mladistvých ohrožených duševním onemocněním upozorňuje HK např. na velmi tenkou hranici mezi artefietikou a arteterapií (kdy nevhodný design aktivity (byť vnímané jako preventivní) může vést např. i k rychlé retraumatizaci dítěte. Ačkoliv žadatel uvádí, že vyvíjený nástroj není zaměřen terapeuticky, je vzhledem ke zvolené cílové skupině nezbytné, aby na jeho tvorbě participovali právě i vysoce erudovaní zástupci kreativních terapií, protože práce s "neracionální částí" lidské psychiky je nejen velmi účinná, ale také riziková.	Ano
---	---	-----	------	-------	--	------	------	------------	---	-----

Přílohy posudku

Číslo přílohy hodnocení	Název přílohy hodnocení	Soubor
----------------------------	-------------------------	--------